

De Bijbel: bron of norm

Laat ik eerst maar een beetje van mijn geschiedenis met de bijbel vertellen.

Ik ben opgevoed met de Bijbel als Woord van God en als norm voor mijn leven. Daar wordt niet aan getwijfeld, en als daar moeilijke vragen over komen, worden die weggewimpeld met de kleinheid (= onbegrip) van de mens en de grootheid van God.

Gaande- en lezenderweg wordt mij steeds meer duidelijk, dat de bijbel vol staat met woorden van mensen en dat er nogal wat mogelijkheden zijn om verschillende normen uit diezelfde bijbel te halen. Vervolgens heb ik me verder in de bijbel verdiept. Ik merk, dat sommige teksten mij meer aanspreken dan andere. De ene roept een warm gevoel op, de andere blijft haken als iets dat ik niet begrijp, en er staan ook dingen in die ik absoluut niet kan rijmen met mijn beeld van God. Vooral de oorlogs- en vergeldingsverhalen uit het Oude Testament.

Ik ga theologie studeren, op zoek naar achtergronden en natuurlijk ook naar de waarheid. Al mijn vragen worden nu serieus genomen. Ik word zelf aan het denken gezet, maar ook aan het twifelen. Hoezo Woord van God, als je ziet hoe de Bijbel als verzameling boeken tot stand gekomen is? De mondelinge overlevering, de traditie, het op schrift stellen vanuit verschillende gezichtspunten en niet te vergeten de ruzies in de eerste kerken over wat er wel of niet in de canon thuis hoort. Dat daar ook al sprake is van machtsstrijd, eer en invloed. De manier waarop in de kerkgeschiedenis steeds weer gezocht wordt om de bijbel te gebruiken voor eigen doelen, en met name om mensen klein te houden en te manipuleren.

Niet te vergeten: tot de vertaling van Luther in de 16^e eeuw kunnen gewone mensen niet de bijbel lezen, moeten ze het doen met de beelden en de schilderijen in de kerk, en met wat meneer pastoor of de dominee ervan zegt.

Steeds zie je dat er dan mensen opstaan, die zeggen: ‘dit klopt niet met wat ik zelf ervaar, of wat ik zelf kan lezen’.

Zo is het ook gegaan met de oorsprong van het Baptisme, zowel wereldwijd als in Nederland. Het begint met onvrede over de gang van zaken in de kerk, vervolgens wordt er opnieuw gekeken en gezocht in de bijbel. Daar vindt men dan woorden, die passen bij de eigen ervaring. Je zou kunnen zeggen: dat wat men leest wordt ervaren als Woord van God. Daar kun je dan ook niet omheen. Daar moet je wat mee! Een wisselwerking tussen woorden, die al eeuwenoud zijn en hun plaats hebben in de bijbel en een persoonlijke ervaring, die hier en nu, passend bij een moment in de tijd, plaats vindt.

Wat leert mij bovenstaand verhaal?

Ik vind het eng, als er niet meer sprake is van een persoonlijke ervaring, als er alleen maar gebruik gemaakt wordt van teksten uit de bijbel. Meestal om je gelijk te halen bij een ander, soms om je eigen onzekerheid te verbergen.

Ik vind het ook griezelig, als mensen alleen maar spreken van persoonlijke ervaring. Ook al gebruiken ze daarvoor de Heilige Geest. Ook dan kun je ergens mee aan de haal gaan en anderen in jouw straatje meekrijgen. En vooral ook ze afhankelijk van jou maken.

Het gaat om een levende ontmoeting. Van mens met de bijbel, van mens met mens en in dat alles om de ervaring van God. Mens wordt dan ‘broeder’. Bijbel wordt dan ‘Woord van God’.

Dat kan alleen als je iets gezamenlijks hebt: De Bijbel, zoals die ons overgeleverd is, met alles wat daar in is. Dus geen discussie over wat wel en niet in de bijbel hoort, maar ook geen kaft-tot-kaft opvatting. Het is een bron voor mensen, die dichtbij komen en er uit gaan putten, op zoek naar ‘levend water’.

Daarom is er ook een gemeente nodig, met alle mensen die daar hun plek hebben, om samen te delen van wat een ieder uit die bron put. Dan wordt het niet iets vrijblijvends, want dan kun je er niet meer omheen. Daarbij hoort zowel de ervaring van 'Mara' als van 'Elim'.

Piet Brongers